

ONTUSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Жұқпалы аурулар және дерматовенерология кафедрасы		044-49/11
Аңқадан жағын алу алгоритмі		

Тәжірибелік дағдылар орталығында клиникалық дағдыларды оқыту бойынша мұрын және аңқадан жағынды алу алгоритмін қолдануымен әдістемелік ұсыныстар

Мамандық: «Жалпы медицина»

Курс: 4

Кафедра: Жұқпалы аурулар және дерматовенерология

Құрастырғандар: кафедра ассистенттері Алиев Д.С., Әуезханов С.П., Садыхова Д.Қ., Жораханова Б.Ә.

Шымкент 2022

ONTÜSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA 1979	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Жұқпалы аурулар және дерматовенерология кафедрасы		

Жұқпалы аурулар және дерматовенерология кафедрасының мәжілісінде
қарастырылған

Хаттама № 4 « 30 » 11 2022 ж.

Кафедра меңгерушісі: м.ғ.к., профессор Абуова Г.Н. Абуова

ОНТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA АКАДЕМИЯСЫ «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Жұқпалы аурулар және дерматовенерология кафедрасы		044-49/11
Аңқадан жағын алу алгоритмі		

1.Клиникалық дағдының атауы: «Мұрын және аңқадан жағынды алу алгоритмі».

2.Оқытудың мақсаты:

1. Мұрын және ауыз-жұтқыншақтан жағынды алу дағдыларын жаттықтыру.

3.Манекенде дағдыларды алдын-ала үйретуге және көрсетуге кететін уақыт: 7 минут.

4.Дағдыны өз бетінше игеруге кететін уақыт: 15 минут.

5.Клиникалық дағдыны игеру үшін қажетті теориялық білім:

- 1.COVID-19, этиологиясы, патогенезі, эпидемиологиясы
2. COVID-19, клиникалық классификациясы
3. Клиникалық диагностика критерийлері, COVID-19 дифференциалды диагностикасы
4. COVID-19, клиникалық және зертханалық критерийлері
5. COVID-19, жағдайларының стандартты анықтамасы (болжамды, ықтимал және расталған)
- COVID-19, әртүрлі клиникалық формаларының этиотропты және патогенетикалық терапиясының принциптері
7. COVID-19 асқынулары
8. Инфекция ошағында эпидемияға қарсы шаралар

6.Тренажерлар, манекендер, модельдер, көрнекті құралдар тізімі:

1. Тренажер Володя-Лор ауыз жұтқыншақ.
2. Мұрын және ауызжұтқыншақтан жағын алу техникасымен бейнеролик.

7.Медициналық бұйымдар мен жабдықтардың тізбесі:

1. Резеңке қолғаптар (бір рет қолданылатын қолғаптар, латекс).
2. Залалсыздандырылған пробирка, құрғақ мақта тампонымен-2 дана;
3. Пробиркаға арналған штатиф;
4. Зарарсыздандырылған шпатель мен науа;
5. Тасымалдау орғасы бар бір реттік түтік;
6. Зертханаға жолдама бланкі;

8.Дағдыны орындау алгоритмі:

№	Кезендер:	Оры ндал	Орынд алмады	Ескерту

		ДЫ		
1.	<ul style="list-style-type: none"> • Науқаспен амандасып, манипуляцияны түсіндіріп рұқсатын аламыз. • Қолды жылы сумен жуып, 70% тік спиртпен өңдеп, бір реттік медициналық қолғапты киді. <p>(Жағынды алмас бұрын, ауыз-жұтқыншақ қуысын бөлме температурасындағы кайнаған сумен шаюын ұсынамыз. Мұрын қуысы шырышпен толтырылған болса, процедурадан бұрын мұрын қуысын тазалау қажет)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Материалды алу үшін вискоза жағындылары бар 2-стерильді полистиролды зонд және 0,5 мл «Тыныс алу жағындыларын сақтауға және тасымалдауға арналған тасымалдау ортасы» бар бір реттік түтік пайдаланылады. 			
2.	<ul style="list-style-type: none"> • Науқасты ыңғайлы отырғызып, басын шалқайтып, аузын ашуын өтінеміз. • Сол қолымызбен штативтен пробирканы алып, оң қолмен тампонды зондты аламыз. Пробирканы штативтке қоямыз. • Сол қолмен шпательді алып тілді төмен алға қарай басамыз. • Зондты ауыз қуысының кілегей қабатымен тілге тигізбей, таңдай доғасы, бадамшалармен жұтқыншақ артқы қабырғасынан, жағынды алып, Зондты ауыздың шырышты қабатына тигізбей ауыз қуысынан шығарамыз. Жағынды бар зондтың жұмыс бөлігін «тыныс алу жағындыларын сақтауға және тасымалдауға арналған тасымалдау ортасы» бар пробиркаға саламыз. Пробиркаға маркермен А әрпін жазамыз. 			
3.	<ul style="list-style-type: none"> • Мұрын-жұтқыншақ шырышты қабатынан жағынды алу. Жағынды жеке қаптамадан алынған құрғақ стерильді зондпен алынады. • Зонд мұрынның сыртқы қабырғасы бойымен ересектер үшін 5см, балалар үшін 3 см тереңдікке дейін, аздап қозғала отырып, төменгі мұрын қуысына енгізіледі. 			

ONTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казакстанская медицинская академия»
Жұқпалы аурулар және дерматовенерология кафедрасы	044-49/11
Аңқадан жағын алу алгоритмі	

	<ul style="list-style-type: none"> • Айналмалы қозғалыс жасап, мұрынның сыртқы қабырғасы бойымен, зондты алып тастаңыз. • Материалды жинағаннан кейін жағынды бар зондтың жұмыс бөлігін «Тыныс алу жағындыларын сақтауға және тасымалдауға арналған тасымалдау ортасы» бар пробиркаға саламыз. • Зондтың соңын пробиркаға сиятындай етіп сындырып, пробирканың қақпағын мықтап бекітеміз. Пробиркаға М әрпін жазамыз. 			
4	<ul style="list-style-type: none"> • Материалды жинап болған соң, қолғап, масканы шешіп, қолды жуып, дезинфекциялаймыз. 			
5	<ul style="list-style-type: none"> • Үлгілерді зертханаға беру үшін пробирканы жеке қаптамаға саламыз. Үлгілерді бактерологиялық зертханаға дереу 3 сағаттан кешіктірмей немесе 2 - 8 ° С температурада 1 күн ішінде жіберу керек. 			

9. Тапсырма:

Науқастарды бактериологиялық және вирусологиялық зерттеу мақсатында аңқадан жағынды алу алгоритмін меңгеру.

10. Сабақ тақырыбы бойынша өзін-өзі бағалауға арналған материалдар:

1. Коронавирустық инфекциядағы инкубациялық кезең-COVID-19:

- A. орташа 3-5 күн
- B. орташа 1-2 сағат
- C. Орташа 2-14 күн
- D. орташа 20-21 күн
- E. орташа 12-48 сағат

2. Ересектердегі COVID-19 коронавирустық инфекциясын дамытудың жетекші клиникалық нұсқасын анықтаңыз:

- A. жоғарғы тыныс жолдарының зақымдануы бар нұсқа (ринофарингит, трахеит)
- B. Бронхобструктивті
- C. Церебральды
- D. Геморрагиялық
- E. Іш Қуысы

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA АКАДЕМИЯСЫ «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Жұқпалы аурулар және дерматовенерология кафедрасы Аңқадан жағын алу алгоритмі		044-49/11

3. Жұтқыншақ пен мұрыннан микрофлораға жағынды келесі жағдайларда алынады:

- A. бета-гемолитикалық стрептококктан туындаған тамақ ауруын диагностикалау, бұл өз кезегінде миокардит, гломерулонефрит және ревматизм сияқты ауыр асқынуларды тудырады;
- B. короновирустық инфекцияны диагностикалау
- A. асқазан-ішек ауруларын диагностикалау
- D. егер дифтерияға күдік болса
- E. пиелонефрит диагнозы

4. Бактериологиялық зерттеуге арналған көрсеткіштер: (эпидемиялық көрсеткіштер бойынша):

- A. дифтерияға күдік туындаған науқастар
- B. дифтериямен ауыратын науқаспен байланыс
- C. Короновирустық инфекциямен ауыратын науқастармен байланыс
- D. Дәрігерлермен байланыс
- E. ЖРВИ-мен ауыратын науқастармен байланыс

5. Бактериологиялық зертхана үшін материалды сақтау шарттары:

- A. 2-ден 8 С-қа дейін
- B. 6-дан 10 С-қа дейін
- C. температура манызды емес
- D. бөлме температурасы
- E. 1-ден 5С-ге дейін

6. Covid – 19 кезіндегі жағындыдан антигенді анықтаудың экспресс әдісі ?

- A. ПТР
- B. КТ
- C. Рентгенография
- D. Бактериологиялық зерттеу
- E. ЖҚА

7. Науқастың мұрын аңқасынан қандай ауруларға күдік туған кезде жағынды аламыз ?

- A. Ревматизм
- B. ЖРВИ
- C. Холецистит
- D. Гастрит
- E. Бронхоэктаз

8. Аңқадан алынған жағындыны, жыл бойы сақтауға қолайлы температура....

A. - 68 С

B. -36,6 С

C. - 10 С

D. жыл бойы сақтауға болмайды.

E. -23 С

9. COVID-19 сынағы оң нәтиже берген науқасқа медициналық көмек келесі жағдайларда үйде көрсетілуі мүмкін:

A. 70 жастан асқан адамдарда аурудың сирек көрінісінде

B. 20 жасқа толмаған адамдарда аурудың аз көрінісінде

C. 25-60 жас аралығындағы науқастарда аурудың немесе жеңіл ағымның клиникалық көріністерінің болмауы

D. егер пациент үйде қалғысы келсе

E. ешбір жағдайда мүмкін емес

10. Лабораторлық клиникада, қайта пайдалануға жататын, барлық шешілген киімді қандай әдіс арқылы өңдейді:

A. максималды қуат режимінде булау арқылы

B. дезинфекциялық ерітіндісі бар резервуарға толық батыру

C. дезинфекциялау камерасында кептіру

D. 15 минут бойы қатты рентген сәулесімен

E. 30 минут ішінде қатты рентген сәулесімен

11. Дағдыны орындауды бағалау критерийлері:

№	Орындалуы	Бағалау критерийі
1	Орындалды	Барлық қадамдар дұрыс ретімен орындалғанда есептелінеді.
2	Жартылай орындалды	Орындау барысында кемінде 3 қадам аздаған қателіктермен орындалғанда есептелінеді.
3	Орындалмады	Орындау барысында 3 қадамнан артық қателіктер жібергенде саналады.

12. Әдебиеттер:

Негізгі:

1. Руководство к практическим занятиям по инфекционным болезням для студентов медицинских вузов. Е. С. Белозеров, Ю. В. Лобзин, Е. И. Архипова, Издательство СпецЛит, 2017 г.; 576 с.

2. Национальное руководство по инфекционным болезням +CD. Под ред. Ющука Н.Д., Венгерова Ю.Я., 2009.

ONTUSTIK KAZAKHSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Жұқпалы аурулар және дерматовенерология кафедрасы Аңқадан жағын алу алгоритмі	044-49/11

Қосымша:

1. Диагностика типичного случая инфекционной болезни (стандартизованный пациент). Учебное пособие. Н.Д.Ющук, Е.В.Волчкова. Издательство Гэотар-Медиа, 2017 г.; 454 с.
2. Дифференциальная диагностика инфекционных болезней. Руководство для врачей. В. А. Казанцев, А. П. Казанцев; Издательство; Медицинское Информационное Агентство (МИА), 2013 г. 496 с.
3. Справочник семейного врача. Инфекционные болезни. Захаренко С.М., Финогеев Ю.П. Издательство Диля, 2014 г.; 528 с.
4. Инфекционные болезни. Учебник. Н. Д. Ющук, Г. Н. Кареткина, Л. И. Мельникова; Издательство Гэотар-Медиа, 2015 г.; 512 с.
5. Пищевые токсикоинфекции. Пищевые отравления. Н. Д. Ющук; Издательство, Гэотар-Медиа, 2017 г.; 160 с.
6. Острые кишечные инфекции у детей. А. В. Горелов; Издательство Гэотар-Медиа, 2016 г.; 144 с.
7. Атлас инфекционных болезней: Владислав Иванович Лучшев; Сергей Николаевич Жаров, Владимир Владимирович Никифоров. Издательство Гэотар-Медиа, 2014 г.; 224 с

Бағалау материалына дұрыс жауап үлгілері:

- 1-С
- 2-А
- 3-А
- 4-А
- 5-А
- 6-А
- 7-А
- 8-А
- 9-В
- 10-С